

Jak postupovat, pokud vaše dítě nebylo přijato na základní školu speciální

Nebylo vaše dítě přijato na speciální základní školu (ZŠS)? Přitom vám Speciálně pedagogické centrum (SPC) doporučilo, že máte své dítě se speciálními vzdělávacími potřebami dát právě tam? Nevíte, jak postupovat dál?

Každé dítě, včetně dětí se středně těžkým a těžkým mentálním postižením / těžkým autismem, má právo na vzdělání. Právní úprava je složitá a odpovědnost za dostatek míst ve školách je rozdělená mezi obce a kraje. V tomto článku představujeme postup, který zvýší šance na přijetí vašeho dítěte do prezenčního vzdělávání od září ve škole, která odpovídá doporučení SPC.

Dítě se středně těžkým a těžkým mentálním postižením / těžkým autismem potřebuje vzdělání ve třídě nebo škole podle doporučení SPC, zpravidla ve ZŠS nebo základní škole pro děti se speciálními potřebami (§ 16/9 školského zákona, dříve školy praktické).

Nepřijali vaše dítě do ZŠS?

Podějte jménem dítěte odvolání. V rozhodnutí o nepřijetí dítěte najdete informace, v jaké lhůtě a kam odvolání podat.

Odvolání bylo neúspěšné?

1) Obratťe se na spádovou základní školu

Obratťte se na spádovou základní školu s žádostí o přijetí dítěte a zajištění vhodných podmínek pro jeho vzdělání (v souladu s doporučením SPC). Běžná základní škola zpravidla nemá nastavené vzdělávání podle příslušného rámcového vzdělávacího programu, nesplňuje většinou ani další podmínky pro kvalitní vzdělávání dětí se středně těžkým a těžkým mentálním postižením / těžkým autismem. **Na rozdíl od ZŠS má však spádová základní škola povinnost vaše dítě přijmout.**

Dle školského zákona máte povinnost zapsat své dítě do prvního ročníku základního vzdělávání. Tato povinnost se týká rodiče každého dítěte. Rodič ji splní ve chvíli, kdy své dítě zapíše do prvního ročníku základní školy.

A spádová škola má povinnost dítě přijmout. **Doporučujeme tento spíše formální krok dodržet.** Přenese se jím odpovědnost za zajištění vhodných podmínek pro vzdělávání na obec.

Speciální vzdělávací potřeby nemohou být dle školského zákona důvodem nepřijetí k základnímu vzdělávání ve spádové základní škole. Dítě by mělo mít možnost být integrováno do běžného vzdělávacího proudu s využitím podpůrných opatření.

Pokud vaše dítě nastupuje v září do spádové ZŠ, **škola by se na takové dítě měla řádně připravit** – asistent pedagoga, osobní asistent, speciální pedagog.

Můžete také **u obce apelovat na vytvoření speciální třídy** podle § 16/9 školského zákona (viz dále).

Nenechte se přemluvit k domácímu vzdělávání. Domácí vzdělávání je možné pouze na vaši žádost a s vaším souhlasem, škola vás do něj **nesmí nutit**. Trvejte na zajištění vhodného místa pro vzdělávání svého dítěte.

2) Napište zřizovateli ZŠS

Napište dopis **zřizovateli konkrétní speciální základní školy**, do které se vaše dítě nedostalo – zpravidla to bude **kraj / hlavní město Praha**. Dopis adresujte radnímu pro školství a řediteli školského odboru na příslušném krajském úřadě / Magistrátu hl. města Prahy. Uveďte, že vaše dítě chce plnit prezenční školní docházku, ale z kapacitních důvodů vám to nebylo umožněno.

V dopise upřesněte, na jakou školu jste svoje dítě hlásili, co vám škola odpověděla, kolik je vašemu dítěti, jaké má speciální vzdělávací potřeby, včetně doporučení od SPC. Dále zdůrazněte, že vám zřizovatel má zajistit místo v základním speciálním vzdělávání.

3) Napište obci

Stejně formulovaný dopis pošlete také na obec podle místa svého bydliště – podle velikosti obce na radního pro oblast školství, starostu, případně na vedoucího školského odboru. Žádejte o zápis do vhodné základní školy v místě vašeho bydliště.

4) Obrat'te se na SPC

Domluvte se se svým **SPC** nebo jiným školským poradenským zařízením, aby kontaktovali speciální základní školy nebo jiné vhodné školy v okolí a pomohli vám vaše dítě umístit.

Jak ještě je možné postupovat, pokud opravdu nikde není pro vaše dítě místo?

Pokud jste dítě přihlásili do spádové základní školy, která nemá vytvořené podmínky pro vzdělávání vašeho dítěte, můžete **po obci žádat vytvoření speciální třídy při běžných ZŠ pod §16/9** školského zákona.

Přechodným řešením může být nalezení běžné základní školy, která má menší počet dětí ve třídě, kde by dítě mělo asistenta pedagoga nebo speciálního pedagoga. Výhodou je, pokud má tato škola zkušenosti s výukou dětí se speciálními potřebami a lehkým mentálním postižením. V takové škole by se vaše dítě mohlo vzdělávat s individuálním vzdělávacím plánem. Jde však o dočasné řešení systémového selhání. Dítě se středně těžkým a těžkým mentálním postižením / těžkým autismem nepatří do běžné základní školy právě na základě jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Zápis do běžné spádové základní školy rodičům nicméně pomáhá přenést odpovědnost z kraje/magistrátu na obec / městskou část. Poté apelujte na svého starostu nebo orgány městské části, aby vaše dítě umístili dle doporučení SPC.

Oslovte speciální základní školy nebo základní školy pro děti se speciálními potřebami ve spádové oblasti, jestli mají místo alespoň v přípravných stupních vzdělávání (předchází první třídu).

Co ještě můžete udělat pro zlepšení situace?

Obratťte se na ombudsmana

[Obratťte se na ombudsmana s podnětem k šetření.](#) Může prošetřit, zda nedošlo k diskriminaci vašeho dítěte v přístupu ke vzdělávání, nebo zhodnotit případ z pohledu naplňování práv lidí s postižením. Vašemu podnětu se od 1. července 2025 může věnovat také [dětský ombudsman](#).

Spojte se s dalšími rodiči

Spojte se s dalšími rodiči, společně komunikujte s obcí / městskou částí i krajem/magistrátem.

Nepřijali vaše dítě se středně těžkým či těžkým mentálním postižením / těžkým autismem na základní školu speciální kvůli nedostatku míst?

1. PODEJTE ODVOLÁNÍ JMÉNEM DÍTĚTE

POKUD DÍTĚ PŘIJATÉ NEBYLO

2.

• POŽÁDEJTE O ZÁPIS DÍTĚTE DO SPÁDOVÉ BĚŽNÉ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

- Žádejte o zajištění podmínek pro vzdělávání vašeho dítěte podle doporučení SPC – včetně vhodného rámcového vzdělávacího programu.
- Můžete apelovat u obce na zřízení třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle §16/9 školského zákona.
- Nenechte se přemluvit k domácímu vzdělávání, pokud si ho nepřejete – bez vašeho souhlasu nelze domácí vzdělávání nařídit.

• OBRAŤTE SE NA ZŘIZOVATELE ZŠS (KRAJ / MAGISTRÁT HL. M. PRAHY)

- Žádejte o vytvoření místa pro své dítě v ZŠS nebo jiné vhodné škole zřizované krajem.

• OBRAŤTE SE NA OBEC PODLE MÍSTA BYDLIŠTĚ

- Žádejte o zápis do vhodné ZŠ v místě bydliště.
- Žádejte obec, aby se obrátila na kraj a žádala umístění vašeho dítěte do ZŠS nebo jiné vhodné školy zřizované krajem v místě bydliště.
- Můžete apelovat na zřízení třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle §16/9 školského zákona v běžné základní škole – to je v pravomoci obce.

• OBRAŤTE SE NA SVÉ SPC, ABY VÁM POMOHLA S UMÍSTĚNÍM VAŠEHO DÍTĚTE DO VHDNÉ ŠKOLY

- DEJTE PODNĚT OMBUDSMANOVÍ
- SPOJTE SE S DALŠÍMI RODIČI V PODOBNÉ SITUACI A SPOLEČNĚ KOMUNIKUJTE S OBCÍ A KRAJEM / HLAVNÍM MĚSTEM PRAHOU

Více informací najdete na:

www.detiuplnku.cz/jak-postupovat-pokud-vase-dite-nebylo-prijato-na-zakladni-skolu-specialni